

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, 27.09.2000 r.

RPO/349299/00/V/AG

Pan dr Jerzy Kropiwnicki
Minister Rozwoju Regionalnego
i Budownictwa

Szanowny Panie Ministrze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło pismo od Posła na Sejm RP Heleny Góralskiej, wskazujące na problem braku uregulowań prawnych w zakresie budowli ochronnych (schronów) usytuowanych w budynkach mieszkalnych. Wątpliwości podnoszone przez Panią Poseł dotyczyły m.in. praktyki stosowanej przez gminy, które do schronów znajdujących się w budynkach mieszkalnych w dalszym ciągu stosują nieaktualne już przepisy prawa.

Przedstawiony przez Panią Poseł problem został zbadany w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich. Dokonana w tym zakresie analiza potwierdziła zasadność wskazywanych w w/w piśmie skierowanym do Rzecznika wątpliwości dotyczących sytuacji prawnej opisywanych obiektów. Dotychczas bowiem obowiązującym w tym zakresie aktem prawnym było zarządzenie Nr 15 Ministra Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej z dnia 3 listopada 1986 r. w sprawie zasad wykorzystywania i eksploatacji budowli ochronnych (nie ogłoszone). Jednakże zgodnie z obwieszczeniem Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 21 listopada 1995 r. w sprawie wykazu resortowych aktów prawnych (Dz. Urz. Ministerstwa Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa Nr 1, poz. 1), cytowane zarządzenie „utraciło moc obowiązującą, w związku z uchyleniem podstawy jego wydania. Do czasu ustalenia nowych uregulowań zaleca się stosowanie postanowień aktu dotychczasowego”.

W świetle powyższego powołane zasady wykorzystywania i eksploatacji budowli ochronnych zostały w 1995 r. wyeliminowane z porządku prawnego. Nie ulega też wątpliwości, iż brak jest w omawianym zakresie jakichkolwiek podstaw do stosowania aktu prawnego, który utracił swoją moc.

Trzeba także stwierdzić, iż pozostające w obrocie prawnym rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie obrony cywilnej (Dz.U. Nr 93, poz. 429) stanowi jedynie ogólnie o celu, w jakim przygotowuje się budowle ochronne. Nie normuje ono natomiast reguł ich bieżącej eksploatacji, oraz przede wszystkim nie określa, kto (jaki podmiot) jest uznawany za właściciela opisywanych obiektów, jeśli znajdują się one w budynkach zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe.

Powstaje zatem uzasadniona wątpliwość, na kim spoczywają obowiązki związane z utrzymaniem w należytym stanie istniejących schronów i budowli ochronnych. Stan taki - w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich - spowodowany jest luką prawną w omawianym zakresie i wymaga podjęcia stosownych działań legislacyjnych. Dlatego też pozwalam sobie, działając na podstawie art. 16 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 1991 r. Nr 109, poz. 471 ze zm.) zwrócić się do Pana Ministra z prośbą o zajęcie w tej sprawie stanowiska, a jeśli podzieli Pan Minister moją opinię - także o podjęcie kroków, zmierzających do uregulowania poruszonej w tym piśmie kwestii.

Będę wdzięczny za informację o podjętych w tej sprawie działaniach.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Prof. dr Andrzej Zoll